

S. ANNA NICOLA TOKARSKA

ŚWIĘTA SIOSTRA FAUSTYNA DOKTOREM KOŚCIOŁA?

Mesjański program, według słów zapisanych w proroctwie Izajasza (por. Iz 35, 5; 61, 1-3), polegał na objawieniu miłości miłosiernej w stosunku do ubogich, cierpiących i więźniów, w stosunku do niewidomych uciśnionych i grzeszników. Jego najdoskonalsze urzeczywistnienie stanowiło Misterium Paschalne jako końcowy znak misji mesjańskiej, znak wieńczący całokształt objawienia miłości miłosiernej w świecie poddanym złu. Miłość zwyciężyła i objawiła się jako miłosierdzie.

W dziejach człowieka każdej epoki – zwłaszcza współczesnego człowieka – miłość, którą go obdarza Chrystus, nadal musi się objawiać nade wszystko jako miłosierdzie i wypełniać się również jako miłosierdzie¹

Miłość i miłosierdzie – rozważane i kontemplowane przez św. Teresę od Dzieciątka Jezus² i św. Siostrę Faustynę³ jako przymioty Boga, stały się treścią ich życia a zarazem drogą dążenia do świętości. Św. Teresa jest świętą wciąż bardzo popularną i niezwykłym przewodnikiem duchowym w czasach współczesnych. Życie duchowe św. Teresy było nieustannym przebywaniem w Obliczu Trójcy Świętej, pełne długiej, wyciszzonej i wytrwałej modlitwy

---

S. dr ANNA NICOLA TOKARSKA – absolwentka Instytutu Teologii Duchowości Wydziału Teologii KUL; adres do korespondencji: ul. Kościuszki 2, 37-600 Lubaczów.

¹ Por. DM 8.

² Teresa Martin urodziła się w Alençon w roku 1873. W 1888 r. wstąpiła do klasztoru Karmelitanek w Lisieux. Pokora, prostota ewangeliczna i wielka ufność w Bogu – to cnoty, które szczególnie ją charakteryzowały. Złożyła swoje życie w ofierze za zbawienie dusz i za Kościół. Zmarła 30 września 1897 r.

³ Siostra Faustyna – Helena Kowalska urodziła się 25 sierpnia 1905 r. W 1925 r. wstąpiła do Zgromadzenia Matki Bożej Miłosierdzia w Warszawie. Prowadziła niezwykle bogate życie mistyczne, pełna życzliwej i bezinteresownej miłości bliźniego współpracowała z Jezusem w dziele ratowania dusz, stając się apostołką Bożego Miłosierdzia. W 1934 r. ofiarowała się za grzeszników, a szczególnie za te dusze, które straciły ufność w miłosierdzie Boże. Zmarła 5 października 1938 r.

kontemplacyjnej i bezinteresowności – ona po prostu pragnęła Jezusowi sprawić radość⁴ Odkryła i wskazała drogę dążenia do świętości, którą wcześniej sama doskonale zrealizowała.

Zrozumiałam – napisała w swoich duchowych notatkach – że jeśli Kościół ma ciało zbudowane z różnych członków, to nie brakuje w nim z pewnością tego najbardziej koniecznego i szlachetnego... rozumiałam, że Kościół ma Serce i że to Serce płonie Miłością. Zrozumiałam, że tylko Miłość wprawia w ruch członki Kościoła, że gdyby Miłość wygasła, to Apostołowie nie głosiliby już więcej Ewangelii, Męczennicy odmawialiby przelania krwi... Zrozumiałam, że *Miłość* zawiera wszystkie powołania, że Miłość jest wszystkim, że ogarnia wszystkie czasy i wszystkie miejsca... Słowem, że jest Wieczna!...

Wówczas w porywie szalonej radości zawołałam: Jezu, moja Miłości... znalazłam wreszcie powołanie, powołanie moje to Miłość!...

Tak, znalazłam swoje miejsce w Kościele, i to Ty, mój Boże, mi je dałeś... W Sercu Kościoła, mej Matki, będę Miłością...⁵

Św. Teresa wywarła wpływ na duchowość i życie św. Siostry Faustyny. Jeszcze przed wstąpieniem do klasztoru miała do niej nabożeństwo⁶ Gdy przeżywała trudności w czasie formacji w nowicjacie, pomoc św. Teresy okazała się skuteczna, mało tego – Siostra Faustyna otrzymała wówczas zapewnienie, że będzie świętą tak jak ona⁷ Do tego przeżycia, czyli spotka-

⁴ Por. G. G a u c h e r. *Teresa Doktorem Kościoła!* W: *Teresa od Dzieciątka Jezus i Świętego Oblicza. Doktor Kościoła. Rękopisy autobiograficzne.* Przekład A. Bartosz. Kraków 1997 s. 5.

⁵ *Rękopis B. 3v⁰* W: *Teresa z Lisieux: Rękopisy autobiograficzne.* Tłum. A. Bartosz. Kraków: Wyd. Karmelitów Bosych 1997 s. 200.

⁶ Por. Dz. 150. *Dzienniczek S. M. Faustyny Kowalskiej* sygnowany jest skrótem Dz. i oznaczony cyfrą arabską z marginesu tekstu według wydania Wydawnictwa Księży Marianów. Warszawa 2003¹².

⁷ Siostra Faustyna napisała w *Dzienniczku*: „Pragnę zapisać jeden sen, który miałam o św. Teresie od Dzieciątka Jezus. Jeszcze byłam nowicjuszka i miałam pewne trudności. [w] których nie mogłam sobie poradzić. Trudności te były wewnętrzne i połączone z trudnościami zewnętrznymi. Wiele nowenn odprawiłam do różnych świętych, jednak sytuacja stawała się coraz cięższa. Cierpienia moje z tego powodu były tak wielkie, że już nie wiedziałam, jak dalej żyć; ale nagle przyszła mi myśl, żebym się modliła do św. Teresy od Dz. Jezus. Zaczęłam nowennę do tej świętej, ponieważ przed wstąpieniem miałam do niej wielkie nabożeństwo. Teraz trochę się w nim opuściłam, ale w tej potrzebie znowu z całą gorliwością zaczęłam się modlić. W piątym dniu nowenny śni mi się św. Teresa, ale jako by była jeszcze na ziemi. Ukryła przede mną świadomość, że jest świętą i zaczęła mnie pocieszać, żebym się tak nie smuciła z powodu tej sprawy, ale więcej ufała Bogu. Mówi mi, że: I ja cierpiałam bardzo wiele – a ja nie bardzo dowierzałam jej, że ona dużo cierpiała, i mówiłam jej, że mnie się zdaje, że – ty nic nie cierpisz. – Jednak Teresa św. odpowiedziała mi, przekonywując, że wiele cierpiała, i powiedziała mi: Siostrzo, niech siostra wie, że na trzeci dzień siostra tę sprawę załatwi jak najpomyślniej. Kiedy ja nie bardzo chciałam jej wierzyć, wtem ona daje mi się

nia ze św. Teresą, choć było ono we śnie, Siostra Faustyna przywiązywała duże znaczenie. Po wielu latach, gdy na polecenie spowiednika pisała *Dzienniczek*, nie pominęła tego wydarzenia, pisząc: „To jest sen, ale on miał swoje znaczenie”⁸ Rzeczywiście, ten sen spełnił się, Siostra Faustyna jest powszechnie znaną świętą, nadto wytyczyła w Kościele nową drogę dążenia do świętości, którą opisała na kartach *Dzienniczka*. Tą drogą „miłosierdzia” może podążać każdy człowiek. Z posłannictwem miłosierdzia Siostra Faustyna dotarła do najbardziej odległych zakątków świata, mobilizując do modlitwy i przemiany życia niezliczone rzesze ludzi.

Skoro na pytanie: „Terenu, czy ja będę tak święta jak Ty, na ołtarzach?”⁹ – Siostra Faustyna otrzymała odpowiedź: „Tak, będziesz święta jak i ja [...]”¹⁰, należałoby postawić następne pytanie: Czy św. Siostra Faustyna mogłaby zostać zaliczona do grona Doktorów Kościoła tak jak św. Teresa od Dzieciątka Jezus?

---

poznać, że jest święta. W tej chwili duszę moją napęłniła radość i mówię do niej: Tyś jest święta. A ona mi powiada, że: Tak, jestem święta i ufaj, że sprawę tę załatwisz na trzeci dzień. I powiedziałam do niej: Terenu święta, powiedz mi, czy będę w niebie? – Odpowiedziała mi, że: Będzie siostra w niebie. – A czy będę święta? – Odpowiedziała mi, że: Będzie siostra święta. Ale, Terenu, czy ja będę tak święta, jak Ty, na ołtarzach? – A ona mi odpowiedziała: Tak, będziesz święta jak i ja, ale musisz ufać Panu Jezusowi. – I zapytałam się jej, czy ojciec i matka będą w niebie, czy [niedokończone] – odpowiedziała mi: Będą. – I zapytałam dalej: A czy siostry i bracia moi będą w niebie? – Odpowiedziała mi, żebym się modliła za nich bardzo, a nie dała mi pewnej odpowiedzi. Zrozumiałam, że potrzebują dużo modlitwy. To jest sen i jak to mówi przysłowie: sen mara, a Bóg wiara, ale jednak na trzeci dzień załatwiłam tę trudną sprawę, jako mi powiedziała, z tak wielką łatwością. Jak mi powiedziała, dosłownie się spełniło wszystko co do tej sprawy. To jest sen, ale on miał swoje znaczenie” (Dz. 150).

⁸ Tamże. Siostra Faustyna pozostawała przez całe życie w duchowym kontakcie ze św. Teresą od Dzieciątka Jezus i pod jej duchowym wpływem. Wymownym tego dowodem jest fakt, że obrazek z podobizną tejże świętej towarzyszył jej niemal do końca życia. Rozstała się z nim na krótko przed swoją śmiercią. We wspomnieniach sióstr o jej życiu znalazł się zapis, że gdy wychodziła ze szpitala, „lekarz poprosił o podarowanie obrazka św. Teresy od Dzieciątka Jezus, który miała cały czas przy sobie, s. F. zrobiła uwagę «jak to panie doktorze mam dać obrazek z prądkami?» na to usłyszała odp. «święci nie zarażają»” Obrazek ten powiesił w swoim domu, nad łóżkiem swojego dziecka. Por. Z zeznań s. Felicji Żakowieckiej – Wspomnienia o s. Faustynie z pobytu w domach Zgromadzenia Matki Bożej Miłosierdzia. W: Wspomnienia o s. Faustynie według okresów jej życia. (Fragmenty wspomnień i zeznań procesowych). Archiwum Postulacji s. Faustyny w Krakowie. PC/II/1.5. Teczka 4 s. 6.

⁹ Dz. 150.

¹⁰ Tamże.

I. KTO TO JEST „DOKTOR KOŚCIOŁA”

Od średniowiecza papieże nadawali tytuł „Doktor Kościoła” wybitnym nauczycielom i pisarzom chrześcijańskim, zasłużonym dla rozwoju teologii. Do roku 1978 nadano ten tytuł 32 osobom, w tym tylko dwu kobietom.

1. DOKTOR – STOPIEŃ, TYTUŁ

Doktor (łac. uczony) jest stopniem naukowym nadawanym przez uniwersytety i inne wyższe uczelnie po obronie rozprawy zwanej doktorską oraz tytułem przyznawanym wybitnym uczonym. W starożytności i średniowieczu używany był w odniesieniu do osób pełniących funkcję nauczycielską.

W średniowieczu doktorat uważano za najwyższy stopień naukowy zwłaszcza na wydziałach medycyny, prawa i teologii. Miała miejsce wówczas – i tak jest do dzisiaj – uroczysta promocja. Odbywała się ona po złożeniu przez doktoranta przysięgi, odczytaniu formuły promocyjnej i wręczeniu mu insygniów (pierścienia i biretu doktorskiego). Stopień doktora teologii dawał prawo m.in. do objęcia katedry. Doktorat jest w większości krajów nadal najwyższym stopniem naukowym.

Osobom szczególnie zasłużonym dla nauki i kultury uczelnie wyższe nadają doktorat honorowy.

Od średniowiecza tytuł doktora nadawano wybitnym teologom i świętym Kościoła. Nie chodzi w tym wypadku o stopień naukowy, lecz o tytuł, który pod pewnym względem wyróżnia i charakteryzuje nauczanie określanego tym tytułem teologa. Na przykład św. Augustyna nazywano *doktorem łaski*, św. Bonawenturę *doktorem serafickim*, a św. Tomasza z Akwinu *doktorem anielskim*¹¹

Jeszcze inny charakter ma nadawany przez Magisterium Kościoła tytuł „Doktor Kościoła”

2. ISTOTA NADANIA TYTUŁU „DOKTOR KOŚCIOŁA”

Doktor Kościoła – innymi słowy: nauczyciel Kościoła powszechnego – jest tytułem nadawanym świętym wyróżniającym się w swych pismach pra-

---

¹¹ Por. M. M a r k o w s k i. *Doktor*. W: *Encyklopedia Katolicka*. Red. R. Łukaszyk, L. Bieńkowski, F. Grylewicz. T. 4. Lublin 1985 k. 34.

wowiernością i wybitną wiedzą¹². Papież Benedykt XIV wyliczył wymagania konieczne do nadania komuś tytułu Doktora Kościoła. Są to: doniosła doktryna¹³, świętość życia oraz deklaracja papieża lub soboru. Istotę stanowiła „wzniosła doktryna”, świętość była wymaganiem oczywistym, przeszkodą nie do pokonania była płeć. Doktorem Kościoła mógł zostać wyłącznie mężczyzna¹⁴.

Chrześcijańska doktryna winna spełniać pewne wymagania, by można ją nazwać „doktryną wzniosłą” (*eminens*). Biorąc pod uwagę nauczanie nowych doktorów i odwołując się do dokumentów Kościoła, można wskazać kilka istotnych cech, jakie winna posiadać *eminens doctrina*. Są to: „Brak błędów doktrynalnych, doskonała zgodność z nauką Kościoła, nowość teologicznych intuicji, pełna kontynuacja depozytu wiary, powszechna akceptacja albo ekspansja doktryny”¹⁵. Łatwo zauważyć, że głoszona nauka powinna przyczyniać się do rozwoju Kościoła, i to stanowi jej istotę.

Doktorem Kościoła może być święty, który jest wzorem życia i posiada odpowiednią doktrynę teologiczną zdolną wywierać wpływ na lud Boży w sprawach wiary. Doktor w nauce pozostawionej w swoich pismach powinien Kościołowi wskazać nowe drogi w dziedzinie życia duchowego a zarazem nowe ujęcia w dziedzinie teologii. Doktryna ponadto musi posiadać przesłanie podejmowane zarówno przez władzę Kościoła, jak i wiernych, cechować się powinna nieprzemijalnością, czyli być aktualna dla współczesnych wierzących¹⁶.

3. „SEXUS OBSTAT”

Od XIV wieku, czyli od czasu napisania przez papieża Benedykta XIV bulli, aż do 1970 r. Doktorem Kościoła mógł zostać tylko mężczyzna. Wszelkie starania i inicjatywy ze strony kardynałów, biskupów i wiernych, gdy chodziło o ten tytuł dla świętej, spotykały się z odpowiedzią: *sexus obstat*, to znaczy „na przeszkodzie stoi płeć”. Przeszkodę nie do pokonania z ustano-

¹² Por. W. D a n i e l s k i. *Doktor Kościoła*. W: *Encyklopedia Katolicka* k. 34.

¹³ W sensie najogólniejszym i najczęstszym jest to system poglądów, nauka. Zob. S. K a m i ń s k i. *Doktryna*. W: *Encyklopedia Katolicka* k. 36.

¹⁴ Por. J. G o g o l a. *Św. Teresa z Lisieux – Doktorem Kościoła*. W: *Diligis Me? Pasce. Księga Jubileuszowa dedykowana Biskupowi Sandomierskiemu Wacławowi Józefowi Świerczawskiemu na pięćdziesięciolecie święceń kapłańskich 1949-1999*. T. 1. Sandomierz 1999 s. 529.

¹⁵ Tamże s. 530.

¹⁶ Por. tamże.

wienia Kościoła stanowiła zatem płeć. Przełom nastąpił w 1970 r., kiedy papież Paweł VI ogłosił Doktorami Kościoła św. Teresę z Awila i św. Katarzynę ze Sieny. 19 października 1997 r. tytuł Doktora Kościoła otrzymała również św. Teresa z Lisieux. Czy zatem św. Siostra Faustyna Kowalska, znana dziś w całym świecie apostołka Miłosierdzia Bożego, mogłaby na 100 rocznicę swoich urodzin (25 VIII 2005) być obdarowana przez Kościół tytułem Doktora Kościoła i zaliczona do grona świętych kobiet – nauczycieli Kościoła powszechnego?

2. DLACZEGO ŚW. SIOSTRZE FAUSTYNIE MOŻNA BY PRYZNAĆ TYTUŁ DOKTORA KOŚCIOŁA?

Szukając odpowiedzi na postawione pytanie, warto poddać analizie w kontekście doktryny Apostołki Miłosierdzia, którą zawarła w *Dzienniczku*, uzasadnienie doktoratu św. Teresy z Lisieux podane przez Jana Pawła II w liście apostolskim *Divini amoris scientia*. Jerzy W. Gogola najważniejsze elementy tego uzasadnienia wyodrębnił w następujących punktach: (1) Szczególny charyzmat mądrości. (2) Mistrzynie wiary i chrześcijańskiego życia. (3) Aktualność przesłania Teresy z Lisieux¹⁷ Ponieważ do istotnych cech koniecznych do przyznania komuś tytułu „Doktor Kościoła” należy „wzniosłość doktryny”, stąd w drugiej części tego punktu zajmiemy się szerzej również tym zagadnieniem (4).

1. SZCZEGÓLNY CHARYZMAT MĄDROŚCI – EWANGELIA MIŁOSIERDZIA

Życiowym posłannictwem w Kościele Siostry Faustyny było i jest posłannictwo miłosierdzia. Jako apostołka Bożego Miłosierdzia powołana została przez Jezusa Chrystusa do ogłoszenia całemu światu Orędzia Miłosierdzia. Oczyszczona przez doświadczenia „nocy mistycznej” z tego, co ziemskie, niejednokrotnie poddawana próbie ufności, wiary i miłości – poprzez wizje, objawienia i wewnętrzne światła modlitwy kontemplacyjnej – poznawała Boże tajemnice a nade wszystko tajemnicę Bożego miłosierdzia. Była świadoma wyjątkowego i jedyne w swoim rodzaju powołania, bo sam Pan Jezus jej

¹⁷ Por. tamże s. 531-536.

o nim mówił i pouczał ją. Przekazywał jej naukę, nadto kształtował tak jej serce, by – jak sam do niej powiedział – było „siedliskiem” Jego miłosierdzia. Chciał, aby to miłosierdzie rozlało się na cały świat przez jej serce¹⁸ Postannictwo jej zostało jasno określone, Jezus powiedział: „Wysyłam ciebie do całej ludzkości z Moim miłosierdziem”¹⁹

Nauka o Bożym Miłosierdziu spisana przez Siostrę Faustynę w *Dzienniczku* była otrzymaną od Jezusa Chrystusa – Króla Miłosierdzia „wiedzą miłosierdzia” i miała nadprzyrodzone pochodzenie. „Intuicję tej prostej zakonnicy – napisał we wspomnieniach jej kierownik duszy, ks. M. Sopoćko – zaledwie umiejącej katechizm, w rzeczach tak subtelnych, tak trafnych i odpowiadających psychologii dzisiejszego społeczeństwa, nie da się wytłumaczyć jak tylko nadprzyrodzonym działaniem i oświeceniem. Niejeden teolog po długich studiach nie potrafiłby nawet w przybliżeniu rozwiązać trudności tych tak trafnie i łatwo, jak to uczyniła S. Faustyna”²⁰

Szczegółowa analiza teologiczna dokonana przez ks. prof. I. Różyckiego wszystkich objawień, jakie otrzymała Siostra Faustyna, doprowadziła do wyodrębnienia nowych postaci kultu Miłosierdzia Bożego. Są nimi: obraz Miłosierdzia z podpisem: „Jezu, ufam Tobie”, święto Miłosierdzia, które jest obchodzone w drugą niedzielę wielkanocną, koronka do Miłosierdzia Bożego, godzina Miłosierdzia, czyli uczczenie momentu śmierci Zbawiciela, a także szerzenie kultu Miłosierdzia Bożego²¹ Nowym „światłem” w teologii jest obietnica odpuszczenia wszystkich win i kar, którą można uzyskać w święto Miłosierdzia pod warunkiem przystąpienia do spowiedzi i Komunii św. Siostra Faustyna zapisała w *Dzienniczku* słowa Jezusa: „Pragnę, aby święto Miłosierdzia było ucieczką i schronieniem dla wszystkich dusz, a szczególnie dla biednych grzeszników. [...] Kto w tym dniu przystąpi do Źródła Życia, ten dostąpi zupełnego odpuszczenia win i kar”²² Tę wyjątkową łaskę prof. Różycki tłumaczy jako coś znacznie większego niż odpust zupełny, dzięki które-

---

¹⁸ Por. Dz. 1777.

¹⁹ Dz. 1588.

²⁰ Ks. M. S o p o ć k o. *Moje wspomnienia o śp. S. Faustynie*. Białystok. 27 stycznia 1948 r. s. 5. Archiwum Postulacji Sługi Bożej S. Faustyny w Krakowie. Cyt. za: E. S i e p a k. *Idea nowego Zgromadzenia w pismach Sługi Bożej S. M. Faustyny Kowalskiej ze Zgromadzenia Matki Bożej Miłosierdzia*. W: *Postannictwo Siostry Faustyny. Sympozjum o Miłosierdziu Bożym Kraków-Łagiewniki 18-20 V 1988*. Red. Cz. Drażek. Kraków [brw.] s. 268.

²¹ Por. E. S i e p a k. *Kult Miłosierdzia Bożego w Zgromadzeniu Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia*. W: *Postannictwo Siostry Faustyny* s. 254.

²² Dz. 699, 300.

mu darowane są kary doczesne należne za popełnione grzechy, ale nie jest nigdy odpuszczeniem samych win²³

Charyzmat mądrości, którym Duch Święty obdarzył Siostrę Faustynę, łatwo daje się zauważyć na kartach *Dzienniczka*, a jego wymownym dowodem jest m.in. opisana tam idea nowego zgromadzenia. Wiedza na temat życia zakonnego, streszczenie reguły, która ma obowiązywać w nowym zgromadzeniu, jest „zadziwiająco zbieżna z wymaganiami odnowy życia zakonnego, jaką Kościół – w myśl Soboru Watykańskiego II i nauki papieży – podjął w drugiej połowie XX wieku. Można właściwie mówić nawet o pewnej tożsamości myśli, jeśli chodzi o kierunek tej reformy życia duchowego”²⁴

Siostra Faustyna na kartach pamiętnika duchowego zawarła pouczenia dla spowiedników. Prof. J. Strojnowski, psycholog i psychoanalityk, krytycznie odnoszący się do osoby Siostry Faustyny i posłannictwa Miłosierdzia zauważył, że „uwagi siostry Faustyny na temat spowiedzi i spowiedników są tak wartościowe, że dla nich samych jej «Dzienniczek» jest godzien przeczytania. Zostały spisane w latach trzydziestych, kiedy psychoterapeuci nie dopracowali się jeszcze wspomnianych zasad, i nic mi nie wiadomo, by podobne postulaty pod adresem spowiedników ktoś wysuwał. Toteż uważam, że siostra Faustyna wytyczyła tu nowe drogi”²⁵

Posłannictwo Siostry Faustyny, które najczęściej bywa określane jako Orędzie Miłosierdzia, jest drogą świętości dla wszystkich. Wzorem, nauczycielką i orędowniczką z nieba dla tej drogi osiągnięcia świętości jest Siostra Faustyna, która poznawana w uważnej lekturze *Dzienniczka* jawi się w pełni zintegrowana i dojrzała osobowościowo, bo żyje sprawą Jezusa, patrząc na wszystko z perspektywy ocen Chrystusowych, kierując się orędziem Ewangelii²⁶

Dzienniczek pełen jest także opisów wyrażających eschatologiczną myśl Siostry Faustyny. Rzecz znamienita, że w roku 1925 Siostra Faustyna nie przekazuje w przypadku nauki o czyścicu myśli współczesnych jej teologów, lecz wybiega daleko w przyszłość – odmalowując czyściec, można by powiedzieć: „posoborowo” Akcentuje tu mocno tęsknotę za Bogiem²⁷ Cała

²³ Por. S i e p a k. *Kult Miłosierdzia Bożego w Zgromadzeniu Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia* s. 257.

²⁴ S i e p a k. *Idea nowego Zgromadzenia* s. 279.

²⁵ J. S t r o j n o w s k i. *Siostra od miłosierdzia*. „Charaktery” 4:1999 s. 41.

²⁶ Por. J. M a j k o w s k i. *Osobowość psychologiczna siostry Faustyny Kowalskiej a jej religijne wizje*. W: *Wobec tajemnicy Bożego Miłosierdzia*. Red. L. Balter. Poznań 1991 s. 134.

²⁷ Por. Dz. 20. Zob. także: L. B a l t e r. „Tamten świat” w oczach siostry Faustyny. W: *Wobec tajemnicy Bożego Miłosierdzia* s. 147.

eschatologia Siostry Faustyny była wiedzą nabywaną poprzez konkretne doświadczenia i przeżycia. I w tym, co przekazała, zawarła głęboką teologię przeżywaną na co dzień i właśnie dlatego niejednokrotnie bardzo bliską człowiekowi i całemu Kościołowi współczesnemu²⁸

Siostra Faustyna choć nie posiadała wykształcenia, potrafiła w sposób zadziwiająco jasny opisywać i przedstawiać wielkie Boże tajemnice, głębie życia wewnętrznego i prowadzić do Chrystusa Miłosiernego.

2. MISTRZYNI WIARY I CHRZEŚCIJAŃSKIEGO ŻYCIA

Siostra Faustyna zawarła w swym *Dzienniczku* prawdę o Miłosierdziu Bożym. „Poznała wewnątrznie, że miłość będąc zasadą wewnętrznego jedności Trójcy Przenajświętszej, jest jednocześnie źródłem niezgłębionego miłosierdzia. Jego początkiem jest miłość Ojca, który rodzi Syna i razem z Nim posyła Ducha Świętego”²⁹ Kontemplacja prawdy o nieskończonym miłosierdziu Bożym, największym przymiocie Trójcy Przenajświętszej, sprawiła, że Siostra Faustyna całą swoją duchowość wypowiadała językiem tajemnicy miłosierdzia. „O mój Jezu – napisała w *Dzienniczku* – każdy ze świętych Twoich odbija jedną z cnót Twoich na sobie. Ja pragnę odbić Twoje litościwe i pełne miłosierdzia Serce, chcę je wysławiać. Miłosierdzie Twoje, o Jezu, niech będzie wyciśnięte na sercu i duszy mojej jako pieczęć, a to będzie odznaką moją w tym i przyszłym życiu. Wysławianie Twego miłosierdzia jest zadaniem wyłącznym życia mego”³⁰ Duchowość miłosierdzia stała się fundamentem jej życia duchowego. Wyrażała się ona w jej życiu uwewnętrznieniem całej prawdy poznanej, doświadczonej i świadczonej aż do najwyższych stanów utożsamiania się z Bożym miłosierdziem, w jakim stopniu jest to możliwe dla człowieka. Jednym z elementów tej duchowości było w pełni świadome i dobrowolne przyjęcie roli „ofiary całopalnej”³¹ Zjednoczenie z Chrystusem w Jego zbawczym dziele było dla niej warunkiem poznania całej prawdy o Bożym Miłosierdziu. Doświadczając w swoim sercu cierpienia razem z Jezusem, uzdolniona została do wyśpiewania najpiękniejszego hymnu o Bożym Miłosierdziu³²

---

²⁸ Por. tamże s. 156.

²⁹ J. M a c h n i a k. *Doświadczenie Boga w tajemnicy Jego miłosierdzia u bł. Siostry Faustyny Kowalskiej. Studium krytyczne w świetle myśli teologicznej*. Kraków 1999 s. 258.

³⁰ Dz. 1242.

³¹ Por. Dz. 309.

³² Por. M a c h n i a k, dz. cyt. s. 260.

Siostra Faustyna praktykowała cnotę miłosierdzia, naśladowała swego Mistrza – Chrystusa Najmiłosierniejszego, a zarazem usiłowała być jakby odbiciem miłosierdzia Bożego wobec ludzi³³ Cnotę miłosierdzia chrześcijańskiego wiązała z miłością Boga: „Miłosierdzie jest kwiatem miłości”³⁴ – zapisała w *Dzienniczku* – i dlatego uczyła tego, co sama praktykowała na co dzień: „Wszelki uczynek miłosierdzia wypływać będzie z miłości Bożej, którą przepojona będę”³⁵ Co więcej – całą swą postawą wobec bliźnich świadczyła o miłosierdziu Bożym i niejako je przybliżała³⁶ Charakteryzowała ją w sposób szczególny postawa otwartości na drugiego człowieka, uznanie jego godności i wartości, a nade wszystko wrażliwość na wszelkie potrzeby doczesne i wieczne. Opierając się na studium *Dzienniczka* wyraźnie widać, że Siostra Faustyna we współpracy z łaską Bożą pielęgnowała i rozwijała cnotę miłosierdzia. W pewnym sensie wskazała metodę pracy nad sobą, która wytyczała jej linię rozwoju w osiąganiu pełni człowieczeństwa, czyli świętości³⁷ Wskazała – jak już wspomniano – nowe formy kultu oraz metodę pracy nad sobą. Ta metoda pracy sprowadza się do trzech punktów, które wyrażają trzy sposoby czynienia miłosierdzia bliźnim: czyn, słowo i modlitwa. Sam Pan Jezus zapewnił, że „w tych trzech stopniach zawiera się pełnia miłosierdzia i jest niezbitym dowodem miłości ku mnie”³⁸ Obok miłosierdzia cnota ufności należy do istotnych elementów Orędzia Miłosierdzia Bożego. Droga do pełnej ufności Bogu – mówiła Siostra Faustyna – wypływa z poznania Boga. Poznanie Boga napętnia ufnością³⁹ „Nie rozumiem – napisała w pamiętniku duchowym – jak można nie ufać Temu, który wszystko może; z Nim wszystko, a bez Niego – nic”⁴⁰

Dzienniczek, który Siostra Faustyna pisała ze świadomością, że przekazuje innym pouczenia, jest przede wszystkim jedną wielką modlitwą⁴¹ Wprawdzie nie ma zwartego systemu doktrynalnego, przedstawia jednak niespotyka-

³³ Por. Dz. 163.

³⁴ Dz. 651.

³⁵ Dz. 664.

³⁶ Por. Dz. 265-266.

³⁷ Por. S. S m o l e Ń s k i. *Cnota miłosierdzia chrześcijańskiego w życiu Sługi Bożej Siostry Faustyny*. W: *Postannictwo Siostry Faustyny* s. 23-24.

³⁸ Dz. 742.

³⁹ Por. Dz. 1102.

⁴⁰ Dz. 358.

⁴¹ Por. D. W i d e r. *Mistyka Sługi Bożej Siostry Faustyny*. W: *Postannictwo Siostry Faustyny* s. 93.

na dotąd oryginalną i wzniosłą naukę, której autorem był sam Duch Święty. Ks. M. Sopoćko uważał, że posiadała wiedzę wlaną i że była obdarzona przede wszystkim darem mądrości⁴². Centrum jej doktryny, a zarazem posłannictwa stanowi Orędzie Miłosierdzia, wyrażające się pragnieniem, by wszyscy ludzie poznali Boga Miłości i Miłosierdzia. Według Siostry Faustyny największym przymiotem Boga jest Miłosierdzie i ona stała się apostołką tego miłosierdzia, zapewniając, że każdy człowiek może go doświadczyć, jeżeli w postawie ufności powierzy się Jezusowi Chrystusowi – Królowi Miłosierdzia. „Miłosierdzie, będąc największym przymiotem Boga, pozostaje nieustannym cudem dla człowieka, na który należy odpowiedzieć bezgraniczną ufnością”⁴³

3. AKTUALNOŚĆ PRZESŁANIA

Posłannictwo św. Siostry Faustyny jako tej, którą Pan Jezus wybrał na sekretarkę i apostołkę swego miłosierdzia, jest skierowane do całego świata. „W Starym Zakonie – powiedział do niej Jezus – wysyłałem proroków do ludu swego z gromami. Dziś wysyłam cię do całej ludzkości z moim miłosierdziem. Nie chcę karać zbolelej ludzkości, ale pragnę ją uleczyć, przytulając ją do swego miłosiernego serca”⁴⁴

Misję Siostry Faustyny można sprowadzić do trzech zadań, które polegają na:

- „przybliżeniu i głoszeniu światu prawdy objawionej w Piśmie Świętym o miłości miłosiernej Boga do każdego człowieka
- wyprasaniu miłosierdzia Bożego dla całego świata m.in. przez praktykę podanych przez Pana Jezusa nowych form kultu Miłosierdzia Bożego [...]
- zainspirowaniu apostołskiego ruchu Miłosierdzia Bożego, który podejmuje zadanie głoszenia i wyprasania miłosierdzia Bożego dla świata oraz dąży do doskonałości drogą wskazaną przez św. Siostrę Faustynę. Jest to droga polegająca na postawie dziecięcej ufności wobec Boga, która wyraża się w pełnieniu Jego woli oraz postawie miłosierdzia wobec bliźnich”⁴⁵

---

⁴² Tamże s. 84. Zob. także: S. S t r z e l e c k i. *Jak ksiądz Michał Sopoćko „widzi” siostrę Faustynę?* W: *Wobec tajemnicy Bożego Miłosierdzia* s. 122.

⁴³ M a c h n i a k, dz. cyt. s. 259.

⁴⁴ Dz. 1588.

⁴⁵ E. S i e p a k. *Wprowadzenie*. W: Św. s. M. Faustyna Kowalska. *Dzienniczek. Miłosierdzie Boże w duszy mojej*. Warszawa 2003¹² s. 12.

O aktualności posłannictwa Siostry Faustyny świadczy powszechny jego zasięg i wpływ na ludzi wszystkich kontynentów oraz istnienie sanktuariów Miłosierdzia Bożego i ośrodków Miłosierdzia: w Polsce – Łagiewniki, USA – Stockbridge Mass. 17 sierpnia 2002 r. Jan Paweł II dokonał konsekracji świątyni Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach i zawierzył cały świat Bożemu Miłosierdziu. Powiedział wówczas:

Jak bardzo dzisiejszy świat potrzebuje Bożego miłosierdzia! Na wszystkich kontynentach z głębin ludzkiego cierpienia zdaje się wznosić wołanie o miłosierdzie. Tam, gdzie panuje nienawiść, chęć odwetu, gdzie wojna przynosi ból, śmierć niewinnych, potrzeba łaski miłosierdzia, która koi ludzkie umysły i serca i rodzi pokój. Gdzie brak szacunku dla życia i godności człowieka, potrzeba miłosiernej miłości Boga, w której świetle odślania się niewypowiedziana wartość każdego ludzkiego istnienia. Potrzeba miłosierdzia, aby wszelka niesprawiedliwość na świecie znalazła kres w blasku prawdy. Dlatego dziś w tym sanktuarium chcę dokonać uroczystego aktu zawierzenia świata Bożemu miłosierdziu. Czynię to z gorącym pragnieniem, aby orędzie o miłosiernej miłości Boga, które tutaj zostało ogłoszone za pośrednictwem Siostry Faustyny, dotarło do wszystkich mieszkańców ziemi i napełniało ich serca nadzieją. Niech to przesłanie rozchodzi się z tego miejsca na całą naszą umiłowaną Ojczyznę i na cały świat. Niech się spełnia zobowiązująca obietnica Pana Jezusa, że stąd ma wyjść „iskra, która przygotuje świat na ostateczne Jego przyjście” (por. Dzienniczek, 1732). Trzeba tę iskrę Bożej łaski rozniecać. Trzeba przekazywać światu ogień miłosierdzia. W miłosierdziu Boga świat znajdzie pokój, a człowiek szczęście⁴⁶

Siostra Faustyna zgodnie z wolą Jezusa, której była całkowicie poddana, stała się inspiratorką kultu Miłosierdzia Bożego ogarniającego dziś miliony wiernych na całym świecie. Jej wpływ na duchowe doświadczenia ludzi naszej epoki jest ogromny.

4. WZNIOSŁOŚĆ DOKTRYNY

Dzienniczek jest przede wszystkim duchową autobiografią Siostry Faustyny. „Zwierzenia się jej – napisał we wspomnieniach ks. M. Sopoćko – na spowiedzi z przeżyć wewnętrznych zajmowały wiele czasu, co zaczęło zwracać uwagę innych penitentek. Dlatego poleciłem, by raczej zapisywała je i podawała mi do przejrzenia. Stąd powstał jej dzienniczek”⁴⁷ Przez cały pamiętnik duchowy przewija się temat główny, z racji którego – jak się wy-

⁴⁶ J a n P a w e ł I I. *Zawierzam cały świat Bożemu miłosierdziu. Homilia podczas Mszy św. z okazji konsekracji Świątyni Bożego Miłosierdzia (17 VIII 2002 Kraków-Łagiewniki)* nr 5. „L'Osservatore Romano” (wyd. pol.) 9:2002 s. 18.

⁴⁷ M. S o p o ć k o. *Wspomnienia*. VI 4. Cyt. za: S t r z e l e c k i. *Jak ksiądz Michał Sopoćko „widzi” siostrę Faustynę?* s. 121.

daje – polecono jej pisanie wspomnień, mianowicie miłosierdzie Boże. Trudno rozgraniczyć, w jakim stopniu *Dzienniczek* jest autobiografią, a w jakim przekazywaniem posłannictwa Miłosierdzia, czyli także nauką na ten temat. Oba te tematy: autobiografia i posłannictwo wzajemnie się przenikają. Ponadto zawiera pouczenia dla spowiedników, a także to, co Siostra Faustyna chciała przekazać innym, czyli jej własne pouczenia dotyczące życia wewnętrznego⁴⁸

a) *Brak błędów doktrynalnych i doskonała zgodność z nauką Kościoła*

Ks. Michał Sopoćko, spowiednik Siostry Faustyny, w swoim *Dzienniku* jeszcze przed śmiercią swojej penitentki zapisał:

Są prawdy, które się zna i często się o nich słyszy i mówi, ale się ich nie rozumie. Tak było ze mną co do prawdy Miłosierdzia Bożego. Tyle razy wspominałem o tej prawdzie w kazaniach, myślałem o niej w rekolekcjach, powtarzałem w modlitwach kościelnych – szczególnie w psalmach, ale nie rozumiałem znaczenia tej prawdy ani też nie wnikałem w jej treść – że jest najwyższym przymiotem działalności Boga na zewnątrz. Dopiero trzeba było prostej zakonnicy s. Faustyny ze Zgromadzenia Opieki M.B. (Magdalenek), która intuicją wiedziona powiedziała mi o niej krótko i często to powtarzała, pobudzając mnie do badania, studiowania i częstego o tej prawdzie myślenia... Z początku nie wiedziałem dobrze o co chodzi. Słuchałem, nie dowierzałem, zastanawiałem się, badałem, radziłem się innych – dopiero po kilku latach zrozumiałem doniosłość tego dzieła, wielkość tej idei i przekonałem się sam o skuteczności tego starego wprowadzicie, ale zaniedbanego i domagającego się w naszych czasach odnowienia wielkiego życiodajnego kultu⁴⁹

Ks. M. Sopoćko najpierw przekonał się o osobistej świętości Siostry Faustyny, a następnie wnikliwie badał poprawność teologiczną orędzia zawartego w jej *Dzienniczku*. Sprawdzał zgodność treści kultu Miłosierdzia Bożego z nauką Kościoła. Pod kątem prawdy o Bożym Miłosierdziu badał Pismo Święte i naukę Ojców Kościoła. Badania te pozwoliły mu się przekonać, że orędzie i misja Siostry Faustyny posiadają znamię autentyczności i nadprzyrodzone źródło⁵⁰.

Na polecenie kard. Karola Wojtyły pierwszej, rzetelnej analizy i oceny przeżycia mistycznego u Siostry Faustyny i przesłania wobec świata w aspekcie zgodności z nauką Kościoła dokonał ks. prof. I. Różycki. Wykazał on

⁴⁸ Por. W i d e r, art. cyt. s. 83-84.

⁴⁹ S o p o ć k o. *Dziennik* s. 50 (zapis sprzed 15 sierpnia 1938 r.). Cyt. za: S t r z e-
l e c k i, art. cyt. s. 122-123.

⁵⁰ Tamże s. 123-124.

przede wszystkim poprawność dogmatyczną orędzia miłosierdzia, formuł modlitewnych i wielorakich wizji, które u Siostry Faustyny pełniły funkcję pouczenia o prawdach objawionych⁵¹ Badania ks. Różyckiego zostały podjęte w celu przygotowania procesu beatyfikacyjnego.

b) *Nowość teologicznych intuicji i pełna kontynuacja depozytu wiary*

Wiara w miłosierdzie Boże należy do podstawowych prawd chrześcijańskich. W XX wieku, posługując się Siostrą Faustyną, Chrystus przypomniawszy ją na nowo całej ludzkości. Nawiązał do tego faktu Jan Paweł II podczas beatyfikacji Siostry Faustyny 18 kwietnia 1993 r. Powiedział wtedy m.in.

To ciebie właśnie – ubogą i prostą córkę mazowieckiego polskiego ludu – wybrał Chrystus, aby przypomnieć ludziom wielką Bożą tajemnicę Miłosierdzia. Tę tajemnicę zabrałaś ze sobą, odchodząc z tego świata po krótkim i pełnym cierpienia życiu. Równocześnie tajemnica ta stała się proroczym zaiste wołaniem do świata, do Europy. [...]. Dzisiaj – tak głęboko wierzymy – oglądasz w Bogu owoce twojego posłannictwa na ziemi. Dziś doświadczasz u samego Źródła, kim jest twój Chrystus: *dives in misericordia*.

„Czuję dobrze, że nie kończy się posłannictwo moje ze śmiercią, ale się zaczyna” – napisała s. Faustyna w swym *Dzienniczku*. I tak się stało. Misja s. Faustyny trwa i przynosi zadziwiające owoce. W jakże przedziwny sposób jej nabożeństwo do Jezusa Miłosiernego toruje sobie drogę w świecie i zdobywa tyle ludzkich serc! Jest to niewątpliwie jakiś znak czasów – znak naszego XX w. Bilans tego kończącego się wieku, obok osiągnięć, które wielokrotnie przewyższyły poprzednie epoki, zawiera także głęboki niepokój o przyszłość. Gdzież więc, jeśli nie w Bożym Miłosierdziu, znajdzie świat ocalenie i światło nadziei? Ludzie wierzący doskonale to wyczuwają!⁵²

Podczas kanonizacji 30 kwietnia 2000 r. Jan Paweł II powiedział m.in.: „Nie jest to orędzie nowe, ale można je uznać za dar szczególnego oświecenia, które pozwala nam głębiej przeżywać Ewangelię Paschy, aby nieść ją niczym promień światła ludziom naszych czasów. [...] Poprzez tę kanonizację pragnę dziś przekazać orędzie miłosierdzia nowemu tysiącleciu. Przekazuję je wszystkim ludziom, aby uczyli się coraz pełniej poznawać prawdziwe oblicze Boga i prawdziwe oblicze człowieka”⁵³

⁵¹ Por. M a c h n i a k, dz. cyt. s. 11.

⁵² J a n P a w e ł II. *Kościół raduje się i dziękuje za wielkie dzieła Boże. Homilia wygłoszona podczas beatyfikacji ks. Stanisława Kazimierczyka, o. Ludwika z Casorii, m. Pauli Montal Fornés, m. Marii Angeli Truszkowskiej i s. Faustyny Kowalskiej (18 kwietnia 1993)* nr 6. „L'Osservatore Romano” (wyd. pol.) 5-6:1993 s. 14.

⁵³ J a n P a w e ł II. *Dar Boży dla naszych czasów. Msza św. kanonizacyjna na placu św. Piotra (30 kwietnia 2000 r.)* nr 2. 5. „L'Osservatore Romano” (wyd. pol.) 6:2000 s. 25-26.

Wtedy również Jan Paweł II zwrócił uwagę na charakterystyczne dla Siostry Faustyny cierpienie, straszny ból, gdy patrzyła na cierpienia bliźnich, i podkreślił w homilii: „Oto do jakiego stopnia współodczuwania prowadzi miłość, kiedy mierzona jest miarą miłości Boga! Ta miłość powinna inspirować współczesnego człowieka, współczesną ludzkość, aby mogła stawić czoło kryzysowi sensu życia, podjąć wyzwania związane z różnorodnymi potrzebami, a przede wszystkim, by mogła wypełnić obowiązek obrony godności każdej ludzkiej osoby. W ten sposób orędzie o Miłosierdziu Bożym stanie się pośrednio również orędziem o niepowtarzalnej godności, wartości każdego człowieka”⁵⁴

Niemniej doniosła była wypowiedź Ojca Świętego w czasie rozważania przed *Regina caeli*. Papież powiedział wówczas do Polaków: „W nowym tysiącleciu jej orędzie o Miłosierdziu Boga, który pochyla się nad każdą ludzką biedą, niech będzie dla każdego niewyczerpanym źródłem nadziei i wezwaniem do czynnego okazywania miłosierdzia braciom”⁵⁵

Orędzie Miłosierdzia jest nowe w sensie teologicznych intuicji. Jako nowe oświecenie, jako prorocze wołanie jest znakiem XX w. To właśnie ono pozwala poznawać prawdziwe oblicze Boga i prawdziwe oblicze człowieka, będąc niewyczerpanym źródłem nadziei i wezwaniem do czynnej miłości bliźniego. Prawda o tajemnicy Bożego Miłosierdzia za sprawą Siostry Faustyny na nowo przypomniana, w nowych formach, które może przyjąć i uczynić swoimi współczesny człowiek. Wypowiedzi Ojca Świętego jasno wskazują na fakt kontynuacji depozytu wiary i aktualność Orędzia Miłosierdzia w kontekście współczesnych wyzwań oraz „krzyk” ludzkości i świata o miłosierdzie.

c) *Powszechna akceptacja albo rozszerzanie się doktryny*

Prawda o Miłosierdziu Boga została objawiona w dziejach zbawienia, natomiast aktualizuje się w posłannictwie Kościoła. Zgłębiają ją teologowie, a przekazuje ją oficjalnie Urząd Nauczycielski Kościoła, czego wyrazem jest encyklika Jana Pawła II *Dives in misericordia*, która ukazała miłosierdzie w jego uniwersalnym i zbawczym wymiarze. Orędzie Bożego Miłosierdzia

---

⁵⁴ Tamże nr 6 s. 26.

⁵⁵ J a n P a w e ł I I. *Raduj się, Polsko. Rozważanie przed modlitwą „Regina caeli”* nr 2. „L'Osservatore Romano” (wyd. pol.) 6:2000 s. 27.

poznane dzięki prywatnym objawieniom udzielonym Siostrze Faustynie, zanim zostało uznane przez Kościół przeszło wiele prób. Rozwijało się ono w sposób „gwałtowny” i rozszerzyło na cały świat. Istotne znaczenie dla jego ekspansji miały doświadczenia II wojny światowej. „Maleńkie obrazki z podobizną Chrystusa Miłosiernego znalazły się w kieszeniach i portfelach robotników, inteligencji i chłopców z lasu. Wszyscy byli zagrożeni, więc bez teologicznych wyjaśnień i uzasadnień, idąc za głosem wewnętrznej potrzeby, za głosem wiary, wiązali z tym przymiotem Boga nadzieję na przetrwanie i ocalenie – ufali Jezusowi, Jego miłosierdziu”⁵⁶

Do 1958 r. przekłady nabożeństwa i publikacje obrazka Jezusa Miłosiernego były znane w 60 językach i narzeczach świata. Oczywiście wydawnictwa te posiadały imprimatur biskupów poszczególnych krajów⁵⁷

7 marca 1959 r. Kongregacja Świętego Oficjum ogłosiła w „L'Osservatore Romano” następującą *Notyfikację*: „Podaje się do wiadomości, że Najwyższa Kongregacja Św. Oficjum, zbadawszy widzenia i objawienia przypisywane S. Faustynie Kowalskiej ze Zgromadzenia Matki Bożej Miłosierdzia, zmarłej w 1938 r. blisko Krakowa, postanowiła, co następuje:

1) należy zakazać rozpowszechniania obrazów i pism, które przedstawiają nabożeństwo do Miłosierdzia Bożego w formach proponowanych przez tę S. Faustynę;

2) zadanie usunięcia wymienionych obrazów, jakie ewentualnie już zostały wystawione do kultu, powierza się roztropności biskupów”⁵⁸

Do redakcji „L'Osservatore Romano” napływały pytania z różnych stron świata, czciciele Miłosierdzia Bożego domagali się wyjaśnień. Wśród drukowanych odpowiedzi były m.in. następujące, że są „poważne zastrzeżenia co do samych widzeń i objawień”, oraz że wydany dokument nie jest zredagowany w formie *Dekretu* i że dlatego „najwyższy autorytet Kościoła mógłby potem zmienić swój sąd”⁵⁹

Konsekwentnie – zwłaszcza w duszpasterstwie – dostosowano się do zarządzenia Kościoła. Wierni jednak nadal stosowali praktyki modlitewne oraz szukali sposobów wyrażenia czci do Miłosierdzia Bożego, wspólnie się modląc. Obraz pozostał w kaplicy sióstr w Łagiewnikach, w kaplicy księży pallo-

⁵⁶ H. G u l b i n o w i c z. *Apostółka Miłosierdzia Bożego. W: Wobec tajemnicy Bożego Miłosierdzia* s. 114.

⁵⁷ Por. P. S o c h a. *Rozwój nabożeństwa do Miłosierdzia Bożego w nowej formie w Polsce i za granicą. W: Postannictwo Siostry Faustyny* s. 213.

⁵⁸ Tamże s. 214.

⁵⁹ Tamże s. 214-216.

tynów w Częstochowie, w tzw. Dolinie Miłosierdzia Bożego i w wielu kaplicach i domach prywatnych.

Notyfikacja, spostrzegana przez ogół wiernych negatywnie, miała jednak pozytywny wpływ na całe dzieło i posłannictwo Siostry Faustyny. Przyczyniła się do większego rozwoju kultu Miłosierdzia Bożego z tej racji, że aż do 1978 r., czyli do roku jej odwołania, inspirowała do wnikliwszych badań. Pogłębione badania podjęli zwłaszcza bibliści i dogmatycy⁶⁰ Ponadto podczas rozpoczętego procesu informacyjnego ponownie przebadano pisma Sługi Bożej Siostry Faustyny i wykazano błędy we wcześniejszych przekładach tych pism. Wszystkie te przedsięwzięcia sprawiły, że Kongregacja Doktryny Wiary odwołała wydaną *Notyfikację*.

Aktualny stan kultu Miłosierdzia Bożego jest urzeczywistnieniem słów wypowiedzianych przez Pana Jezusa do Siostry Faustyny: „Wysyłam cię do całej ludzkości z Moim miłosierdziem”⁶¹ Z charyzmatu i doświadczenia mistycznego św. Siostry Faustyny zrodził się Apostolski Ruch Bożego Miłosierdzia. Aktualnie „Apostolski Ruch Bożego Miłosierdzia tworzą różne zgromadzenia, wspólnoty, bractwa, stowarzyszenia, słowem – miliony wierzących, którzy wspólnotowo lub indywidualnie podejmują zadanie głoszenia i wypraszania Miłosierdzia Bożego dla świata oraz dążą do chrześcijańskiej doskonałości drogą św. Siostry Faustyny”⁶²

ZAKOŃCZENIE

„Iskrą”, która ma przygotować świat na ostateczne przyjście Jezusa, jest Orędzie Miłosierdzia Bożego. Ogarnia ono cały świat dzięki Siostrze Faustynie, apostołce Bożego Miłosierdzia. Siostra Faustyna z racji swojej prostoty, bezpośredniości, skromności a zarazem wielkiej świętości może być przewodniczką duchową, mistrzynią życia duchowego dla współczesnego człowieka. Potrzebuje on wzorów i wskazówek, bo w chaosie współczesności i zagubionych wartości zatracił poczucie tajemnicy i drogę do mistycznego spotkania z Bogiem.

---

⁶⁰ Por. tamże s. 217.

⁶¹ Dz. 1588.

⁶² E. S i e p a k. *Nowe „zgromadzenie” Siostry Faustyny. Apostolski Ruch Bożego Miłosierdzia*. Kraków 2002 s. 90.

Siostra Faustyna, jak o tym za życia zapewniła, oręduje nadal z nieba. Życiem i przykładem wskazuje na jedną z dróg w Kościele otwierania się na Bożą łaskę i tajemnicę obecności Trójcy Świętej w „głębinach” ludzkiej duszy. Nadto w pozostawionym *Dzienniczku* dając możliwość dogłębnego poznania tajemnicy Bożego miłosierdzia, „rozbudza” na nowo u chrześcijan pragnienie świętości.

W opinii wielu wiek XXI powinien być wiekiem mistyki. Dlatego zaliczenie św. Siostry Faustyny w poczet Doktorów Kościoła i oddanie jej szczególnego patronatu na ten okres mogłyby zaowocować wzrostem życia duchowego w Kościele. Zwłaszcza gdyby jej pamiętnik duchowy poszerzono o komentarz z dziedziny mistyki. W ten sposób *Dzienniczek* mógłby się stać bardziej zrozumiałym przewodnikiem dla zainteresowanych głębszym życiem duchowym.

Autorytet Siostry Faustyny zostałyby wzmocnione. Dla wielu byłaby to inspiracja do weryfikacji dotychczasowych opinii oraz do podjęcia nowych badań i opracowań. Warto byłoby również opublikować badania ks. prof. I. Różyckiego, które ukazałyby szerokiemu gronu czytelników integralność doktryny Siostry Faustyny z doktryną Kościoła.

BIBLIOGRAFIA

- B a l t e r L.: „Tamten świat” w oczach siostry Faustyny. W: Wobec tajemnicy Bożego Miłosierdzia s. 140-157.
- D a n i e l s k i W.: Doktor Kościoła. W: Encyklopedia Katolicka k. 34.
- G a u c h e r G.: Teresa Doktorem Kościoła! W: Teresa od Dzieciątka Jezus i Świętego Oblicza. Doktor Kościoła. Rękopisy autobiograficzne. Przekład A. Bartosz. Kraków 1997 s. 5-6.
- G o g o l a J.: Św. Teresa z Lisieux – Doktorem Kościoła. W: Diligis Me? Pasce. Księga Jubileuszowa dedykowana Biskupowi Sandomierskiemu Wacławowi Józefowi Świerzawskiemu na pięćdziesięciolecie święceń kapłańskich 1949-1999. T. I. Sandomierz 1999 s. 529-537.
- G u l b i n o w i c z H.: Apostołka Miłosierdzia Bożego. W: Wobec tajemnicy Bożego Miłosierdzia s. 113-116.
- J a n P a w e ł II: Kościół raduje się i dziękuje za wielkie dzieła Boże. Homilia wygłoszona podczas beatyfikacji ks. Stanisława Kazimierczyka, o. Ludwika z Casorii, m. Pauli Montal Fornés, m. Marii Angeli Truszkowskiej i s. Faustyny Kowalskiej (18 kwietnia 1993) nr 6. „L'Osservatore Romano” (wyd. pol.) 5-6:1993 s. 14.

- J a n P a w e ł II: Dar Boży dla naszych czasów. Msza św. kanonizacyjna na placu św. Piotra (30 kwietnia 2000 r.) nr 2, 5. „L'Osservatore Romano” (wyd. pol.) 6:2000 s. 25-26.
- J a n P a w e ł II: Raduj się, Polsko. Rozważanie przed modlitwą „Regina caeli” nr 2. „L'Osservatore Romano” (wyd. pol.) 6:2000 s. 27.
- J a n P a w e ł II: Zawierzam cały świat Bożemu miłosierdziu. Homilia podczas Mszy św. z okazji konsekracji Świątyni Bożego Miłosierdzia (17 VIII 2002 Kraków-Łagiewniki) nr 5. „L'Osservatore Romano” (wyd. pol.) 9:2002 s. 18.
- K a m i ń s k i S.: Doktryna. W: Encyklopedia Katolicka k. 36.
- M a c h n i a k J.: Doświadczenie Boga w tajemnicy Jego miłosierdzia u bł. Siostry Faustyny Kowalskiej. Studium krytyczne w świetle myśli teologicznej. Kraków 1999 s. 258.
- M a j k o w s k i J.: Osobowość psychologiczna siostry Faustyny Kowalskiej a jej religijne wizje. W: Wobec tajemnicy Bożego Miłosierdzia. Red. L. Balter. Poznań 1991 s. 131-139.
- M a r k o w s k i M.: Doktor. W: Encyklopedia Katolicka. Red. R. Łukaszyk, L. Bienkowski, F. Gryglewicz. T. 4. Lublin 1985 k. 34.
- S i e p a k E.: Idea nowego Zgromadzenia w pismach Sługi Bożej S. M. Faustyny Kowalskiej ze Zgromadzenia Matki Bożej Miłosierdzia. W: Posłannictwo Siostry Faustyny. Sympozjum o Miłosierdziu Bożym Kraków-Łagiewniki 18-20 V 1988. Red. Cz. Drążek. Kraków [brw.] s. 268.
- S i e p a k E.: Nowe „zgromadzenie” Siostry Faustyny. Apostolski Ruch Bożego Miłosierdzia. Kraków 2002.
- S i e p a k E.: Wprowadzenie. W: Św. s. M. Faustyna Kowalska. Dzienniczek. Miłosierdzie Boże w duszy mojej. Warszawa 2003¹² s. 9-16.
- S i e p a k E.: Kult Miłosierdzia Bożego w Zgromadzeniu Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia. W: Posłannictwo Siostry Faustyny s. 247-264.
- S m o l e ń s k i S.: Cnota miłosierdzia chrześcijańskiego w życiu Sługi Bożej Siostry Faustyny. W: Posłannictwo Siostry Faustyny s. 23-30.
- S o c h a P.: Rozwój nabożeństwa do Miłosierdzia Bożego w nowej formie w Polsce i za granicą. W: Posłannictwo Siostry Faustyny s. 203-234.
- S o p o ć k o M., ks.: Moje wspomnienia o śp. S. Faustynie. Białystok. 27 stycznia 1948 r. Archiwum Postulacji Sługi Bożej S. Faustyny w Krakowie.
- S t r o j n o w s k i J.: Siostra od miłosierdzia. „Charaktery” 4:1999 s. 40-42.
- S t r z e l e c k i S.: Jak ksiądz Michał Sopoćko „widzi” siostrę Faustynę? W: Wobec tajemnicy Bożego Miłosierdzia s. 117-130.
- W i d e r D.: Mistyka Sługi Bożej Siostry Faustyny. W: Posłannictwo Siostry Faustyny s. 79-94.

DIE HEILIGE FAUSTINE ALS DOKTOR DER KIRCHE?

Z u s a m m e n f a s s u n g

Nach der Einführung gehen die Untersuchungen der Verfasserin in die Richtung um zu beweisen, dass die hl. Faustine alle Voraussetzungen dafür hat um den Titel „Doktor der Kirche“ zu bekommen. Aus diesem Grund analysiert A. Tokarska zunächst den Inhalt des Begriffes „Doktor der Kirche“ so wie auch die Bedingungen die man für diese Anerkennung erfüllen muss. Die Verfasserin stellt die Frage, warum sollte sogar die hl. Faustine diesen Titel bekommen. N. Tokarska analysiert folgende Voraussetzungen die die hl. Faustine auf eine vollkommene Art und Weise vollzogen hat. Es handelt sich, erstens: um das Charisma der Weisheit; zweitens: sie war im christlichen Leben eine Meisterin des Glaubens; drittens: ihre Übersendung ist höchst aktuell; viertens: ihr Tagesbuch enthält Merkmale eines „eminens doctrina“, d. h. sie hat aus dem Schatz der Hl. Kirche sowohl das Alte als auch das Neue hervorgeholt und im Einklang mit der Lehre der Hl. Kirche gebracht; fünftes: ihre Lehre ist allgemein akzeptiert und verbreitet sich ständig.

Zum Abschluß der Untersuchungen bring die Verfasserin ihren eigenen Wunsch die Untersuchungen von Prof. I. Różycki zu veröffentlichen damit die Integration der Doctrine der hl. Faustine mit der Lehre der Hl. Kirche allen bekannt wird.

Zusammengefasst von Antoni J. Nowak OFM

Słowa kluczowe: doktor Kościoła, charyzmat, miłosierdzie, mądrość, wiara, posłuszeństwo, świętość.

Key words: doctor of the church, charisma, charity, wisdom, faith, obedience, sanctity.

Schlüsselwörter: Doktor der Kirche, Charisma, Barmherzigkeit, Weisheit, Glaube, Gehorsam, Heiligkeit.